

WWW z klocków poukładane

Na początku był „Blackbird”, potem „Internet Studio”, niedługo będzie „Visual Interdev”: wydaje się, że profesjonalne narzędzia autorskie WWW rodem z Microsoftu dorobiły się wreszcie swych właściwych imion i postaci.

Za nimi długa, uciążliwa droga: zrazu miały być tylko programami do redagowania informacji oferowanych w sieci Microsoft Network (MSN). Jednak gdy program o roboczej nazwie „Blackbird” był jeszcze w fazie beta, MSN, jego rodzima sieć online z Redmond, została dosłownie zatopiona przez fale Internetu. Programiści Bila Gatesa natychmiast wzięli się do pracy, dorobili pakietowi funkcje internetowe, a Microsoft przechrcił go na „Internet Studio”.

Już w październiku ubiegłego roku, na konferencji „Site-Builderów” w San Jose,

program stał się branżową sensacją, ponieważ miał on – według Microsoftu – radykalnie ułatwić życie projektantom Intranetu i publicznych miejsc Internetu. Dotychczas bowiem tworzenie stron Paęczyzny polegało głównie na pisaniu kodu HTML w edytorach tekstu i wymyślnym kombinowaniu rozmaitych technik i programów – o przyjaznym dla użytkownika interfejsie graficznym nikt nawet nie marzył. A tu Internet Studio dokonuje rewolucji i oferuje projektantowi komfortowe środowisko, które łączy w sobie wszystkie te – dotąd oddzielne – techniki.

Oficjalnie, program nazywa się teraz „Visual Interdev” i wkomponowuje się idealnie w falę wizualnych narzędzi programistycznych Microsoftu. Informatykom spodoba się zwłaszcza skrypty, otwarta architektura systemowa i połączenie z bazami danych. Do obsługiwanych standardów należą Java, ActiveX oraz ODBC.

W obecnych czasach profesjonalne miejsca Paęczyzny powstają najczęściej w pracy zespołowej. Specjaliści od HTML, graficy i znawcy baz danych, perfekcyjnie zespoliwszy swą wiedzę, współdziałają w przygotowaniu internetowego debiutu firmy – zleceniodawcy. I tu zazwyczaj okazuje się, że poszczególni członkowie takiej grupy roboczej mogą mieć odmienne zapatrywania na charakter ich narzędzi. Podczas gdy jedni najchętniej posługiwaliby się tylko kodem, inni życzyliby sobie więcej narzędzi, które lepszą funkcjonalność kojarzą z możliwie wygodną obsługą.

Opracowując Visual Interdev, Microsoft przerzucił pomost pomiędzy obiema grupami użytkowników, nie przekraczając przy tym granic powszechnie przyjętych koncepcji. Środowisko programowania odpowiada w dużej mierze Visual C++ i Visual J++. Dlatego wysiłek, jakiego wymaga opanowanie jego funkcji, mieści się w rozsądnych granicach.

Bardzo interesujące, i to nie tylko dla programistów WWW, są niektóre narzędzia do redagowania plików multimedialnych. W skład pakietu wchodzi zarówno pełnowartościowy program do obróbki obrazów (Image Composer), jak i program użytkowy do komponowania plików dźwiękowych MIDI (Music Producer).

Visual Interdev składa się z dwóch większych części; każda z nich dzieli się z kolei na kilka modułów. Z jednej strony mamy składniki serwera – należą do nich Personal Web Server, Active Server Pages, Front Page Server Extensions i Visual Interdev Server. Z drugiej strony składniki klienta – centralne środowisko programowania wraz z modułami Image Composer, Media Manager i Music Producer.

Zaletą takiego megapakietu jest oczywiście: wszystkie istotne narzędzia zebrane są razem. Projektanci nie muszą już zmusznie wyszukiwać sobie narzędzi do pracy – wystarczy im tylko sięgnąć do pełnego niemal arsenału programów wspomagających.

Interdev ożywia WWW

Przewodnią ideą Visual Interdev jest generowanie dynamicznej informacji WWW. Obecnie bowiem większa część oferty serwerów Paęczyzny jest jeszcze dość statyczna: użytkownik wybiera ► 125

adres w Internecie i myszkuje po stronach z informacjami, które dla każdego czytelnika wyglądają w zasadzie tak samo. Rzeczywista interakcja między użytkownikiem a serwerem należy do wyjątków.

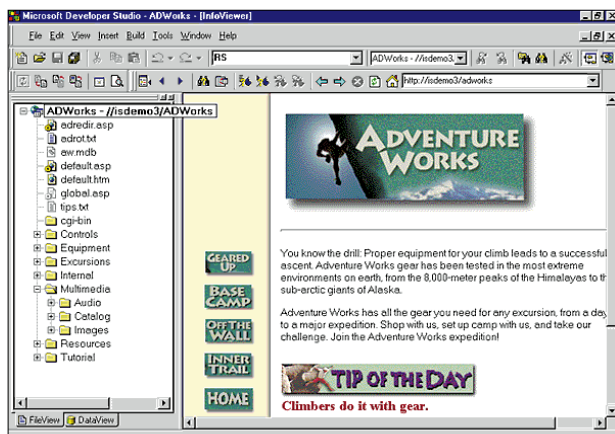
Dzięki połączeniu z bazami danych, Visual Interdev wnosi w tę sceneryę należną porcję dynamiki. Zależnie od wprowadzonych przez użytkownika danych, na serwerze WWW uruchamiane są określone programy, tak zwane skrypty (script), wbudowywane w kod HTML z pomocą specjalnych etykiet (tag). Skrypty z kolei inicjują następne aplikacje, zaspokajające zapotrzebowanie na odmienne typy informacji. Po stronie serwera musi w tym celu działać oprogramowanie serwera ActiveX.

Ich odpowiednikami po stronie hosta są Visual Basic Script oraz Jscript, chociaż korzystając można i z innych języków, jak choćby z szeroko rozpowszechnionego Pearl. W przypadku idealnym użytkownikowi

Połączenie baz danych i stron Web otwiera zupełnie nowe możliwości. Ponieważ Visual Interdev obsługuje standard ODBC (Open Database Connectivity), do stron HTML włączać można zasoby danych, przechowywanych w wysoko wydajnych (High End) systemach, takich jak Oracle, serwer Microsoft SQL, Informix, Sybase i IBM DB2, tak samo jak dane ze zwykłego Accessa lub Visual Foxpro. Można sobie na przykład wyobrazić, że dom sprzedaży wysyłkowej łączy prowadzoną przez siebie bazę klientów z internetową stroną do składania zamówień, biuro podróży zaoferuje wyszukany system rezerwacji online, zaś bank realizować będzie zindywidualizowane usługi finansowe.

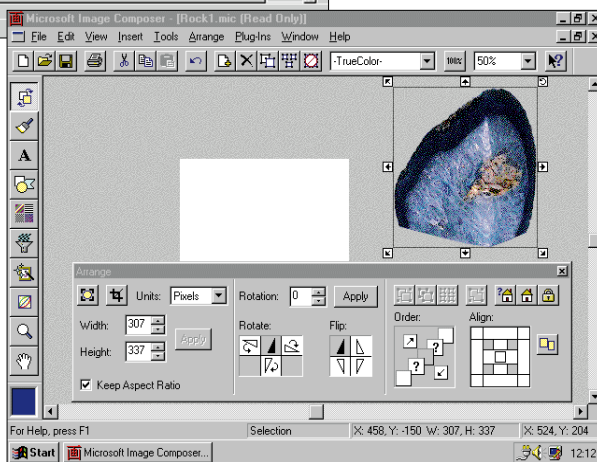
Oprogramowanie oferuje szeroką gamę funkcji do obsługi baz danych: poza zintegrowanymi podglądami (viewer), użytkownik dysponuje także różnymi narzędziami do programowania, z pomocą

których może na przykład utworzyć nową bazę danych, zmodyfikować istniejącą lub zdefiniować zapytanie. Jest nawet odpowiedni Asystent („database wizard”), taki jakiego znamy z większości aplikacji Microsoftu. Jego zadaniem jest uprościć skomplikowany proces projektowania formularzy HTML wspierających bazy danych.

Interfejs graficzny Visual Interdev wzoruje się na Eksploratorze Windows 95 i ułatwia tym samym zarządzanie obszernymi projektami WWW (powyżej)

Funkcje takie jak obracanie, zmiana wymiarów czy odbicie lustrzane kwalifikują program pomocniczy Image Composer do kategorii przetwarzania obrazów (obok)

zostaje zaprezentowana „przykrojona na miarę” strona HTML, która w razie potrzeby może być, specjalnie dla niego, odtworzona „na żywo”. Z pomysłu tego prawdopodobnie skorzystają najbardziej firmy komercyjne, które swe produkty i usługi chciałyby rozprowadzać poprzez Sieć.

Ważną zaletą Visual Interdev jest to, że program od samego początku przeznaczony był dla grup roboczych. Bez żadnych specjalnych zabiegów projekty WWW może tworzyć równoległe kilku użytkowników. By do kolejno powstających wersji nie wkraść się chaos, Visual Interdev dysponuje interfejsem do Visual

Słowniczek

ActiveX: Produkt Microsoftu, udostępniający moduły software'owe innym aplikacjom.

Client-Software: Czyli oprogramowanie klienta – program po stronie użytkownika, wizualizujący dane dostarczane przez serwer (patrz Serwer). Programami-klientami są na przykład przeglądarki WWW i specjalne oprogramowanie do korzystania z usług online.

HTML: Hypertext Markup Language. Jego polecenia służą do komponowania wyglądu dokumentów Pajęczyny. Pojedynczy rozkaz HTML nazywa się etykietą (tag, patrz pod tag).

Intranet: Z reguły jest to wewnętrzzakładowa sieć oparta na standardach Internetu.

ODBC: Open Database Connectivity. Norma definiująca interfejs programowy do wymiany informacji z bazami danych.

Java: Międzyplatformowy język programowania aplikacji internetowych opracowany przez Sun Microsystems.

MIDI: Musical Instruments Digital Interface. Standard wymiany cyfrowych plików dźwiękowych. Wiele instrumentów elektronicznych zapożyczonych jest w interfejs MIDI umożliwiający ich podłączanie do komputera.

Tag: Inaczej etykieta – pojedynczy rozkaz HTML, który poleca przeglądarce WWW zaznaczony tekst wyświetlić w odpowiedni sposób lub traktować go jako odsyłacz do zewnętrznej bazy danych (patrz HTML).

Serwer: Komputer sieciowy, na którym składowane są informacje przeznaczone do wyszukiwania.

Site: Angielskie „stanowisko”, „siedziba”, u nas „miejsce”. Powszechnie używane określenie serwera, dostępnego w Internecie poprzez World Wide Web (WWW).

Sourcesafe 5.0. Software ten sprawdza na przykład, czy plik zażądany przez jednego członka grupy nie jest już redagowany przez innego programistę. Poza tym aktualizuje on samoczynnie spis wszystkich plików należących do projektu.

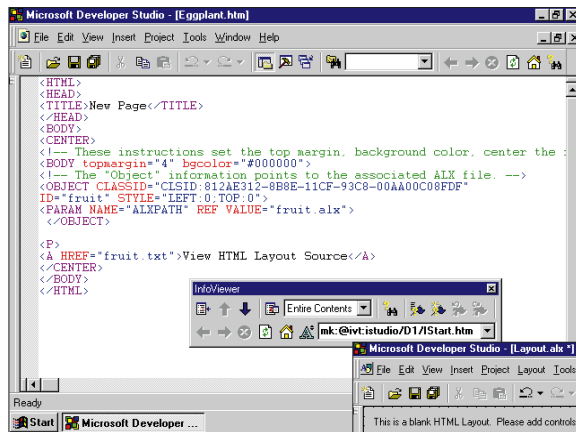
Ocenę rezultatów umożliwia w Visual Interdev specjalny tryb animacyjny („live view”), który pokazuje powstające miejsce Pajęczyny, tak jak przedstawiałoby się ono w przeglądarce. Za podstawę służy tu standard Internet Explorera 3.0, tak więc poprawnie wyświetlane będą również ActiveX, Java i elementy HTML 3.2. Korzystnym efektem ubocznym jest to, że programiści nie muszą otwierać dodatkowego okna, by pośrednio – poprzez przeglądarkę – skontrolować efekt swojej pracy.

Z cechą tą ściśle związana jest możliwość bezpośredniego dokonywania zmian i kontrolowania zawartości dokumentów, bez potrzeby wywoływania zewnętrznego programu. Na tym polega właśnie nowy pomysł projektantów Microsoftu – tak zwane Design-Time ActiveX Controls. Oferują one wszystkie zalety modularnych składników oprogramowania,

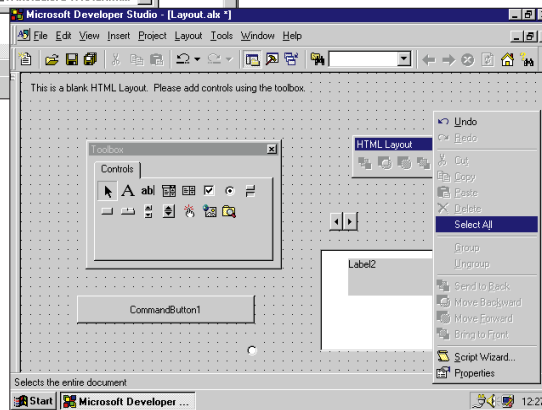
Multimedia: narzędzia do dźwięku, grafiki i wideo

Ponieważ pliki dźwiękowe stają się coraz popularniejsze, Microsoft wyposażył Visual Interdev w program do komponowania. Użytkownik, korzystając z ponad stu wzorów, może tworzyć kompozycje muzyczne do własnych stron WWW. By plikami multimedialnymi można było

Na przejrzystość położono specjalny nacisk: w kodzie HTML poszczególne etykiety i elementy stron wyróżnione są kolorami. Pomaga to zorientować się w skomplikowanym środowisku

Komfort obsługi: przemysłany interfejs oszczędza pracy przy rozmieszczaniu elementów stron – takich jak listy, przyciski opcji czy obrazy

zarządzać tak jak grafikami albo audio- i wideoklipami, dodano trzeci program – Media Manager. Służy on przede wszystkim do wyszukiwania i odtwarzania plików.

Z pomocą Design-Time ActiveX Controls można na przykład uzupełniać Visual Interdev samodzielnymi opracowanymi dodatkami. Takie specjalne kontrolki ActiveX korzystają z Component Object Model (COM), co oznacza, że mogą być używane przez kilka aplikacji jednocześnie, także poprzez granice platform i firm. W skład Visual Interdev wchodzi elementy, z pomocą których realizować można złożone zapytania do baz danych, a ich rezultaty przetwarzać automatycznie w dokumenty HTML.

Podstawowy zestaw funkcji Visual Interdev uzupełniają trzy programy pomocnicze. Image Composer jest samodzielnym narzędziem graficznym, obsługującym popularne formaty obrazowe i dysponującym najważniejszymi funkcjami do obróbki obrazów pikselowych. Jego możliwości znacznie przekraczają to, co w Windowsie oferuje Paint.

Visual Interdev nie jest bynajmniej narzędziem nadającym się do szybkiego zaprojektowania osobistej strony WWW. Oprogramowanie to orientuje się raczej na profesjonalnych projektantów Pajęczyny, którzy potrafią efektywnie skorzystać ze składników serwera ActiveX, z połączenia z bazami danych i ze skryptów. Innymi zaletami programu, którego cena w chwili zamykania numeru nie była jeszcze ustalona, są: orientacja na popularne środowiska programowania i wsparcie dla grup roboczych. Niezłe prezentują się również dołączone do pakietu narzędzia do redagowania plików multimedialnych.

oprac. Marcin Paulak (jg)

i Interdev w Sieci
<http://www.microsoft.com/vinterdev/>